

En defensa de la mandra

És un senyal d'alarma que ens obliga a aturar-nos

"Quina mandra!" Ho hem dit i sentit, ho hem amagat o compartit, però la mandra, poc o molt, sempre ens ronda. L'hem superada o hi hem sucumbit, i és una de les flaques humanes que, amb l'avarícia, l'enveja, la ira, la supèrbia, la gola i la luxúria, conformen els set pecats capitals de la tradició cristiana. Però, és dolenta del tot? Oriol Quintana (Barcelona, 1974) passeja pels seus mecanismes, causes i conseqüències a *La mandra* (<http://www.fragmenta.cat/ca/cataleg/assaig/1232598>) (Fragmenta Editorial), un assaig breu, fresc i rigorós que ens convida a mirar-nos aquest pecat amb ulls nous. En llegim 14 fragments.

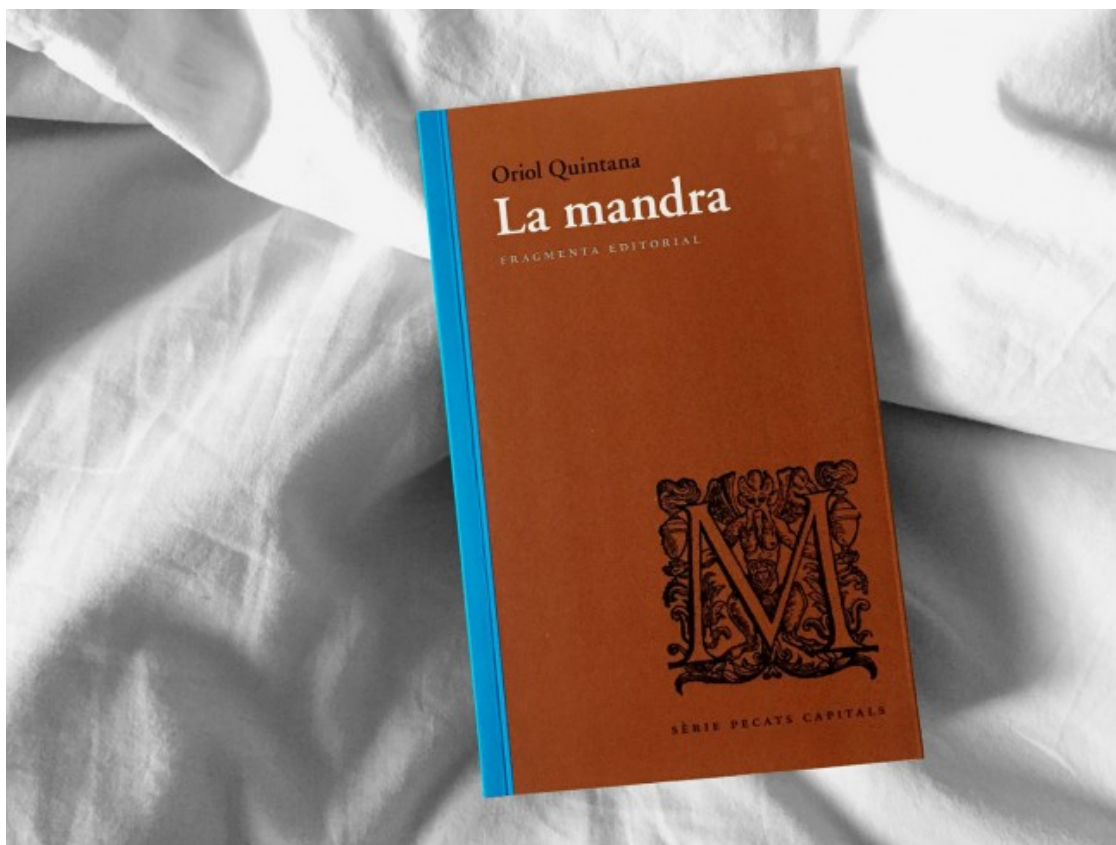

Foto: Catorze

1. Al costat de milers de llibres d'autoajuda que ens expliquen com ser més productius i efectius, hi ha milers de títols que ens insten a prendre'ns-ho tot amb més calma.
2. Ningú es va plantejar que l'home és home per les seves passions desordenades, i que això ja està bé. Cap humanista va creure que l'home fos prou bo tal com era.
3. El fet que ni els antics reformadors de l'home (els cristians) ni els moderns (els humanistes)

hagin sabut explicar en què seria millor la vida humana si se li traguessin les imperfeccions habituals -mandra, gola, luxúria, ira i el que sigui- demostra, creiem, que aquesta ja és prou bona tal com és i que no cal reformar-la.

4. La mandra és una característica essencial de la naturalesa humana, i el desig de superar-la, també. Però, aleshores, no ens hem de proposar un ideal d'ésser humà en què la mandra ha sigut suprimida. I tampoc hem de considerar que la mandra ens impedeix arribar a ser qui som veritablement. La mandra és ja qui som veritablement.

5. Cometem, massa sovint, l'error de creure que sentir mandra és sempre imputable a la nostra imperfecció; creiem que sentim mandra perquè no som prou bons. La idea és absurda; seria com dir que sentim dolor perquè no som prou bons i que seria millor no notar que el sol crema la nostra pell o que tenim alguna ferida interna.

6. La major part del temps, com el dolor, la peresa és un mecanisme de defensa útilíssim i adaptatiu. Com el dolor, la mandra és un senyal d'alarma que ens obliga a aturar-nos. Però per un prejudici cristià o humanista tendim a creure, molt injustament, molt poc prudentment, que la mandra s'equivoca, i mirem de vèncer-la.

7. No sentim mandra davant d'aquelles coses que responen a un veritable imperatiu intern. [...] El missatge de la mandra ens informa que allò que estàvem fent, o que ens encaminàvem a fer abans que es presentés la mandra, és, en realitat, quelcom que no volíem fer: una obligació de la qual hem de sospitar.

8. Què fa més mandra: continuar amb la vida com fins ara o anar a buscar-ne una de nova? No seria estrany que l'home o la dona decidís continuar amb el camí emprès fins aleshores justament perquè deixar-ho tot, buscar-se una nova parella, una nova feina, una nova casa, una nova família, *fa més mandra* encara que continuar com fins aleshores.

9. Les tragèdies de Shakespeare solen classificar-se segons la passió dominant que exploren. Així, *Romeu i Julieta* és sobre l'amor; *El rei Lear*, sobre la ira; *Otel·lo*, sobre la gelosia; *Macbeth*, sobre l'ambició; i *Hamlet*, com dèiem... sobre la peresa.

10. L'asimetria respecte de les altres passions és molt evident. Passió amorosa, ira, gelosia i ambició tenen un punt honorable; són passions dinàmiques, potencialment destructives, però carregades de vitalitat i energia per l'acció. La peresa desactiva tota acció.

11. Aquell que no necessita procrastinar perquè cap acció li resulta un problema té molts números d'estar vivint una existència inautèntica.

12. La mandra ens vacuna contra una imatge idealitzada de nosaltres mateixos, de la qual deriven un bon nombre d'obligacions fictícies. Especialment quan ens dediquem a millorar-nos. [...] Res d'això aporta una millora substancial a la nostra vida, sinó que alimenta, al final, les nostres neurosis i la nostra vanitat. Mentrestant, ningú deixa d'alimentar un fill per mandra. Si ho fa, és per altres raons.

13. Les persones corrents no són heroiques, o no ho són conscientment. La mandra no és un mal de la naturalesa humana, sinó una característica donada que cal aprofitar de cara al bé.

14. Cal aprendre a ser mandrós. Cal aprendre a procrastinar. Hi ha una mandra tenyida d'angoixa, una mandra en la qual la persona no descansa. [...] El bon procrastinador no s'angoixa. Sap que, si el deure que està posposant respon a una necessitat real, l'acabarà fent.

Oriol Quintana

La mandra

FRAGMENTA EDITORIAL

SÈRIE PECATS CAPITALS

La mandra <http://www.fragmenta.cat/ca/cataleg/assaig/1232598>

© 2019, Oriol Quintana Rubio, pel text.

© 2019, Fragmenta Editorial, S.L.U., per aquesta edició.